

2022–2030 M. KAUNO REGIONO PLĖTROS PLANO

PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. LT022-02-06-01 „ĮVAIRIALYPIO ŠVIETIMO PLĖTOJIMAS IR UGDYMO PRIEINAMUMO DIDINIMAS“

PAGRINDIMO APRAŠAS

2024-10-08 Nr. 6PA-38

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Regiono plėtros uždavinys (-iai)	Pažangos priemone prisidedama prie 2022–2030 m. Kauno regiono plėtros plane (toliau – planas) nustatyto uždavinio Nr. LT022-02-06 „Didinti švietimo paslaugų prieinamumą“ įgyvendinimo.
---	---

II SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ IR SIEKIAMAS POKYTIS

Pažangos priemone Nr. LT022-02-06-01 „Įvairialypio švietimo plėtojimas ir ugdymo prieinamumo didinimas“ (toliau – priemonė) sprendžiama Kauno regione identifikuota problema „Neužtikrinama socialinė gerovė ir tolygus užimtumas“ ir šalinama priežastis „Ne visiems prieinamos švietimo paslaugos“.

Su sprendžiama problema ir jos priežastimi tiesiogiai yra susijusios šios tikslinės grupės: mokiniai, ypatingą dėmesį skiriant patiriantiems atskirtį (taip pat ir dėl negalios) ar socialines rizikas, dėl kurių kyla grėsmė patirti socialinę atskirtį, ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai, taip pat kiti asmenys su negalia, tokie kaip vaikų tėvai, mokytojai. Naudą gautų ir vietos bendruomenė.

Įgyvendinant priemonę bus sudarytos sąlygos gauti įvairesnes švietimo paslaugas, padidinti ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo paslaugų prieinamumą, sumažinti socialines rizikas, keliančias grėsmę socialinės atskirties vaikams, mokiniams, įvairių fizinių galimybių asmenims (esamiems ir galimiems mokyklų bendruomenių nariams) didėjimui.

Bus modernizuota ir išplėsta ugdymo įstaigų infrastruktūra, jos bus aprūpintos transporto priemonėmis, pritaikomomis pavėžėti ir neįgalius mokinius. Švietimo įstaigų erdvės taps atviresnės kasdieniam gyvenimui.

Vertinant demografines tendencijas regione (gyventojų skaičius išlieka pakankamai stabilus ir yra linkęs augti, vaikų iki 15 metų skaičius auga, detalesnė informacija pateikiama plano I skyriuje „Regiono plėtros plano teritorinė aprėptis ir regiono esamos situacijos analizė“ aprašant problemą „Neužtikrinama socialinė gerovė ir tolygus užimtumas“) matyti, kad poreikis švietimo paslaugoms ir toliau liks aktualus. Bus reikalinga ypatingą dėmesį skirti, kad švietimo paslaugas gautų visi vaikai ir mokiniai, užtikrinant galimybę kiekvienam įgyti išsilavinimą – gerinti vaikų iš nutolusių vietovių galimybes dalyvauti ugdyme, bei užtikrinti galimybę naudotis švietimo įstaigų paslaugomis įvairių fizinių galimybių vaikams ir mokiniams bei kitiems esamiems ir galimiems mokyklų bendruomenių nariams. Priemonės įgyvendinimo ir 5 metus po priemonės įgyvendinimo pabaigos laikotarpiui sprendžiami tikslinės grupės poreikiai išliks aktualūs. Tai lemia:

- demografinės tendencijos;
- modernizuojamų švietimo įstaigų pasirinkimas: didinant ugdymo prieinamumą atskirtį ar socialines rizikas, dėl kurių kyla grėsmė patirti socialinę atskirtį, patiriantiems vaikams, teikiama pirmenybė efektyviai veikiančioms mokykloms (kuriose mokosi ne mažiau kaip 200 mokinių),

įstaigos, kuriose kuriama visos dienos mokyklos infrastruktūra, atsirenkamos atsižvelgiant į poreikį ir jo tendencijas bei „Tūkstantmečio mokyklų“ programoje planuojančias dalyvauti mokyklas;

- nepakankamas švietimo paslaugų pasiekiamumo užtikrinimas konkrečioje savivaldybėje ir jo tendencijos;

- ikimokyklinio ugdymo paslaugų prieinamumo ir didesnės įtraukties užtikrinimas, įvertinus esamą vietų skaičių, šiuo metu ikimokykliniame ugdyme dalyvaujančių vaikų dalį bei visuotinio ikimokyklinio ugdymo įteisinimą, kurį siekdamas įgyvendinti savivaldybės ikimokyklinio ugdymo įstaigose turi padidinti ikimokyklinio ugdymo vietų skaičių dėl padidėsiančio ikimokyklinio ugdymo paklausos.

Dalis aktualios informacijos, kuria vadovaujamosi atliekant švietimo paslaugų prieinamumo ir poreikio analizę pateikta plano I skyriaus „Regiono plėtros plano teritorinė aprėptis ir regiono esamos situacijos analizė“ dalyje „Kauno regiono esamos situacijos analizė“, aprašant problemą „Neužtikrinama socialinė gerovė ir tolygus užimtumas“. Priemonės pagrindimo apraše papildomai nepateikiama statistinė analizė apie 0–15 m. amžiaus gyventojų skaičių, valstybinių brandos egzaminų ir pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimų duomenis, neformaliojo vaikų švietimo galimybėmis pasinaudojusius mokinius (išskyrus ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvaujančių mokinių dalį). Pateikiama papildoma aktuali statistinė informacija:

- Nevalstybinėse, valstybinėse ir savivaldybių bendrojo ugdymo mokyklose besimokančių mokinių skaičius Kauno regione auga ir 2021 m. rugsėjo 1 d. siekia 68 555. Švietimo valdymo informacinės sistemos (toliau – ŠVIS) duomenimis, 2018–2021 m. regione mokinių padaugėjo 3 proc. Teigiamos tendencijos stebimos Kauno m. (išaugo 6 proc. ir siekia 38 083) ir Kauno r. (išaugo 10 proc. ir siekia 10 529) savivaldybėse, likusiose – mokinių skaičius linkęs mažėti ir šiuo laikotarpiu sumažėjo atitinkamai: Prienų r. – 2 proc. (siekė 2 687), Kaišiadorių r. – 4 proc. (siekė 3 467), Kėdainių r. ir Birštono – 5 proc. (atitinkamai siekė 5 248 bei 513), Raseinių r. – 6 proc. (siekė 3 372) bei Jonavos r. – 9 proc. (siekė 4 656).

- 2021 m. rugsėjo 1 d. Kauno regione 4 077 mokiniai buvo ugdomi įtraukiuoju būdu (ŠVIS duomenys) ir tai sudarė 6 proc. nuo nevalstybinėse, valstybinėse ir savivaldybių bendrojo ugdymo mokyklose besimokančių mokinių. Didžiausia dalis įtraukiuoju ugdymu mokomų mokinių buvo Kaišiadorių r. (11 proc. (415 mokinių), Prienų r. (11 proc. (330 mokinių) ir Kauno r. (10 proc. (1 116 mokinių) savivaldybėse, mažesnė dalis – Kėdainių r. (8 proc. (457 mokiniai), Jonavos r. (7 proc. (350 mokinių) ir Raseinių r. (7 proc. (262 mokiniai) savivaldybėse. Kauno m. savivaldybėje įtraukiuoju ugdymu mokomi buvo tik 3 proc. (1 147 mokiniai) mokinių, o Birštono savivaldybėje įtraukiuoju ugdymu mokomų mokinių nebuvo.

- Į mokyklas vežiamų mokinių skaičius Kauno regione 2018–2021 m. auga ir 2021 m. pasiekė 12 075, tai sudaro 18 proc. nuo bendro mokinių skaičiaus regione (ŠVIS duomenys). Rajoninėse savivaldybėse, kuriose, siekiant užtikrinti ugdymo prieinamumą visiems vaikams, yra didžiausias poreikis vežti vaikus nuo namų iki ugdymo įstaigos ir atgal, mažiausia dalis gaunančių šią paslaugą yra Jonavos r. savivaldybėje (2021 m. – 18 proc.), kitose savivaldybėse situacija yra geresnė: Kėdainių r. atitinkama paslauga 2021 m. buvo teikiama 35 proc. mokinių, Kauno r. – 36 proc., Prienų r. – 40 proc., Kaišiadorių r. – 41 proc. Didžiausia dalis mokinių pavežėjimo paslaugas gavo Birštono (2021 m. – 51 proc.) bei Raseinių r. (49 proc.) savivaldybėse.

- 2022 m. spalio 1 d. regione tik 14 proc. (27 pastatai) bendrojo ugdymo mokyklų ir jų padalinių iš 195 buvo pritaikyti žmogui su negalia judančiam neįgaliojo vežimėliu visame pastate ir teritorijoje, 65 proc. (126 bendrojo ugdymo mokyklos ir jų padaliniai) buvo pritaikyti iš dalies (t.y. žmogus su negalia judantis neįgaliojo vežimėliu gali judėti visame pastate ir teritorijoje su asistento pagalba ir (ar) pastate ir teritorijoje aplinka iš esmės pritaikyta, bet yra nepritaikytų pastato

(infrastruktūros) elementų ir (ar) žmogus su negalia judantis neįgaliojo vežimėliu gali naudotis tik pirmame aukšte esančiomis patalpomis) (toliau – iš dalies pritaikyti) ir 21 proc. (42 bendrojo ugdymo mokyklos ir jų padaliniai) nebuvo pritaikyti (ŠVIS duomenys). Neatsižvelgiant į tai, kad Birštono savivaldybėje vienintelė bendrojo ugdymo mokykla yra pritaikyta žmogui su negalia, judančiam neįgaliojo vežimėliu, didžiausia dalis atitinkamai pritaikytų bendrojo ugdymo mokyklų ir jų padalinių yra Kauno r. savivaldybėje – 24 proc. (8 bendrojo ugdymo mokyklos ir jų padaliniai iš 34), kurioje 68 proc. (23 bendrojo ugdymo mokyklos ir jų padaliniai) yra iš dalies pritaikyti. Raseinių r. savivaldybėje nei vienas iš 11 bendrojo ugdymo mokyklų ir jų padalinių nėra pritaikytas žmogui su negalia judančiam neįgaliojo vežimėliu. Kėdainių r. savivaldybėje 19 proc. (4 bendrojo ugdymo mokyklos ir jų padaliniai iš 21) ir Kauno m. – 14 proc. (11 bendrojo ugdymo mokyklų ir jų padalinių iš 80) yra pritaikyti. Didžiausia nepritaikytų, t. y. kai žmogus su negalia judantis neįgaliojo vežimėliu negali patekti į pastatą, bendrojo ugdymo mokyklų ir jų padalinių yra Kaišiadorių r. (32 proc. (6 bendrojo ugdymo mokyklos ir jų padaliniai) (neatsižvelgiant į Raseinių r. savivaldybę). Kauno m. savivaldybėje tokių mokyklų dalis sudaro 28 proc. (22 bendrojo ugdymo mokyklos ir jų padaliniai), Kėdainių r. – 24 proc. (5 bendrojo ugdymo mokyklos ir jų padaliniai), Prienų r. – 21 proc. (3 bendrojo ugdymo mokyklos ir jų padaliniai), Raseinių r. – 18 proc. (2 bendrojo ugdymo mokyklos ir jų padaliniai), Kauno r. – 9 proc. (3 bendrojo ugdymo mokyklos ir jų padaliniai), Jonavos r. – 7 proc. (1 bendrojo ugdymo mokykla ar jos padalinys). Jonavos r., Kaišiadorių r. ir Prienų r. savivaldybėse yra po vieną bendrojo ugdymo mokyklą ar jos padalinį (atitinkamai iš 15, 19 ir 14 bendrojo ugdymo mokyklų ir jų padalinių) pritaikytą žmogui su negalia, judančiam neįgaliojo vežimėliu.

Kauno regione 2021 m. rugsėjo 1 d. ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvaujančių 3-5 metų vaikų dalis sudaro 93 proc. šio amžiaus vaikų (ŠVIS duomenys). Mažiausia 3-5 metų vaikų dalyvaujančių ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalis yra Prienų r. (88 proc. (556 vaikai) ir Kauno r. (90 proc. (2,97 tūkst. vaikų) savivaldybėse. Likusiose savivaldybėse 3-5 metų vaikų dalyvaujančių ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalis yra didesnė: Kaišiadorių r. – 91 proc. (667 vaikai), Raseinių r. ir Jonavos r. – 92 proc. (atitinkamai 685 ir 1,05 tūkst. vaikų), Kėdainių r. – 93 proc. (1,11 tūkst. vaikų), Birštono – 94 proc. (86 vaikai) bei didžiausia yra Kauno m. savivaldybėje ir siekia 95 proc. (9,5 tūkst. vaikų). O 2021 m. vietų skaičius, tenkantis 100-ui vaikų, lankančių ikimokyklinio ugdymo įstaigas, (Valstybės duomenų agentūros duomenys) panašus yra Kaišiadorių r. – 104 vietos ir Kauno r. – 105 vietos, Raseinių r. – 106 vietos ir Jonavos r. – 108 vietos, Kauno m. – 109 vietos savivaldybėse. Šiek tiek didesnis šis skaičius yra Kėdainių r. – 112 vietų ir Prienų r. – 119 vietų tenka 100-ui vaikų, lankančių ikimokyklinio ugdymo įstaigas, didžiausias – Birštono savivaldybėje – 135 vietos. Vertinant ikimokyklinio ugdymo paslaugų prieinamumą ir reikalingą ikimokyklinio ugdymo vietų plėtrą būtina atsižvelgti ir į visuotinio ikimokyklinio ugdymo įteisinimą, kurį siekdamas įgyvendinti savivaldybės ikimokyklinio ugdymo įstaigose turi padidinti ikimokyklinio ugdymo vietų skaičių dėl padidėsančios ikimokyklinio ugdymo paklausos. Siekiant padidinti švietimo paslaugų prieinamumą ir sudaryti sąlygas visiems įgyti kokybišką išsilavinimą, įgyvendinant priemonę regione planuojama:

➤ Sukurti visos dienos mokyklos infrastruktūrą, kuria naudosis 2 308 pradinio ir pagrindinio ugdymo paslaugas gaunantys vaikai ir mokiniai: Birštono savivaldybėje (Birštono gimnazijoje) – 80 mokinių; Kaišiadorių r. savivaldybėje (Kaišiadorių Vaelovo Giržado progimnazijoje, Kaišiadorių r. Kruonio pagrindinėje mokykloje ir Kaišiadorių r. Gudienos mokykloje-darželyje „Rugelis“) – 610 mokinių; Kėdainių r. savivaldybėje (Kėdainių „Aušros“ progimnazijoje ir Kėdainių r. Vilainių mokykloje-darželyje „Obelėlė“) – 938 mokiniai; Prienų r. savivaldybėje (Veiverių Tomo Žilinsko gimnazijoje) – 280 mokinių ir Raseinių r. savivaldybėje (Ariogalos, Viduklės Simono Stanevičiaus gimnazijose ir Raseinių Viktoro Petkaus, Šaltinio progimnazijose) – 400 mokinių.

➤ Pritaikyti 15 bendrojo ugdymo mokyklų ir jų padalinių žmogui su negalia, kuria galės pasinaudoti 7 400 mokinių: Jonavos r. savivaldybėje (Jonavos „Neries“ pagrindinė mokykla, Jonavos Jeronimo Ralio gimnazija, Jonavos Raimundo Samulevičiaus progimnazija) – 1 700 mokinių; Kaišiadorių r. savivaldybėje (Žiežmarių gimnazija) – 450 mokinių; Kėdainių r. savivaldybėje (Kėdainių „Ryto“ ir J. Paukštelio progimnazijos) – 1 500 mokinių; Prienų r. savivaldybėje (Prienų „Žiburio“ gimnazija, Prienų „Ąžuolo“ progimnazija, Prienų r. Jiezno gimnazija, Prienų „Revuonos“, Skriaudžių pagrindinės mokyklos) – 1 750 mokinių; Raseinių r. savivaldybėje (Raseinių Prezidento Jono Žemaičio gimnazija, Raseinių Viktoro Petkaus progimnazija, Ariogalos gimnazija ir Raseinių Šaltinio progimnazija) – 2 000 mokinių.

➤ Įsigyti 4 transporto priemonės, kuriomis 91 vaikas pasinaudos pavėžėjimo paslaugomis nuo namų iki ugdymo įstaigos ir atgal: Jonavos r. savivaldybėje – 1 transporto priemonę, kuria papildomai bus pervežami 24 vaikai; Kaišiadorių r. savivaldybėje – 1 transporto priemonę, kuria bus pervežami 14 vaikų; Kauno r. savivaldybėje – 1 transporto priemonę, kuria bus pervežami 38 vaikai; Kėdainių r. savivaldybėje – 1 transporto priemonę, kuria bus pervežami 15 vaikų.

➤ sukurti 187 naujas ikimokyklinio ugdymo vietas: Kaišiadorių r. savivaldybėje: pastatyti 80 vietų Rumšiškių lopšelių-darželių; Kauno r. savivaldybėje: atskirame pastate įrengti 97 naujas ikimokyklinio ugdymo vietas Šlienavos pagrindinėje mokykloje; Prienų r. savivaldybėje: Prienų lopšelyje-darželyje „Gintarėlis“ įrengti 10 naujų ikimokyklinio ugdymo vietų.

Didinant ugdymo prieinamumą ir plėtojant visos dienos mokyklų veiklą Kauno regione bus prisidedama prie 2022–2030 metų regionų plėtros programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 713 „Dėl 2022–2030 metų regionų plėtros programos patvirtinimo“, nustatytų šių poveikio rodiklių siekimo:

➤ 3–5 metų vaikų, ugdomų švietimo įstaigose, dalies didėjimo. Planuojama, kad 2030 m. Kauno regione 100 proc. 3–5 metų vaikų bus ugdomi švietimo įstaigose.

➤ Negalią turinčių mokinių, ugdomų įtraukiuoju būdu bendros paskirties švietimo įstaigose (bendrosiose klasėse), dalies didėjimo. Planuojama, kad 2030 m. Kauno regione 90 proc. negalią turinčių mokinių bus ugdomi įtraukiuoju būdu bendros paskirties švietimo įstaigose (bendrosiose klasėse).

➤ Neformaliojo vaikų švietimo galimybėmis pasinaudojusių mokinių dalies (išskyrus ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvaujančius vaikus) didėjimo. Planuojama, kad 2030 m. Kauno regione 75 proc. vaikų (išskyrus ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvaujančius vaikus) pasinaudos neformaliojo švietimo galimybėmis.

Regione Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis visos dienos mokyklos infrastruktūros plėtros, mokyklų pritaikymo žmogui su negalia veiklos įgyvendintos nebuvo. Ankstesniais finansavimo programavimo periodais Europos Sąjungos fondų lėšomis valstybės lygiu centralizuotai buvo perkami vadinamieji geltonieji autobusai, kurių dalis atiteko Kauno regiono savivaldybėms. . Kauno regione buvo įgyvendinamos 2007–2013 m. Sanglaudos skatinimo veiksmų programos priemonė Nr. VP3-2.2-ŠMM-06-R „Investicijos į ikimokyklinio ugdymo įstaigas“ ir 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimo priemonė Nr. 09.1.3-CPVA-R-705 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumo didinimas“, skirtos ir ikimokyklinio ugdymo vietoms kurti. Atsižvelgiant į vykstančius demografinius pokyčius, teritorijų plėtrą, nepakankamus finansinius išteklius poreikis kurti naujas ikimokyklinio ugdymo vietas bei įsigyti transporto priemones, skirtas pavėžėti vaikus nuo namų iki ugdymo įstaigos ir atgal, išlieka.

III SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA

Pažangos priemonės veiklos įgyvendinamos Kauno regiono teritorijoje, apimančioje savivaldybes:

- Birštono;
- Jonavos rajono;
- Kaišiadorių rajono;
- Kauno miesto;
- Kauno rajono;
- Kėdainių rajono;
- Prienų rajono;
- Raseinių rajono.

IV SKYRIUS

PAŽANGOS PRIEMONĖS VEIKLOS, PROJEKTŲ VYKDYTOJAI IR PARTNERIAI

Pažangos priemonės veikla – padidinti ugdymo prieinamumą ir plėtoti visos dienos mokyklų veiklą – pasirinkta siekiant šalinti problemos „Neužtikrinama socialinė gerovė ir tolygus užimtumas“ priežastį „Ne visiems prieinamos švietimo paslaugos“ bei atsižvelgiant į švietimo srityje planuojamas 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos investicijas, kurias gali planuoti Kauno regiono plėtros taryba. Kauno regiono plėtros taryba kartu su Kauno regiono savivaldybių vykdomosiomis institucijomis gali planuoti tik investicijas į universalaus dizaino elementų ir kitų inžinerinių priemonių įrengimą bendrojo ugdymo mokyklose, naujų ikimokyklinių ugdymo vietų kūrimą, dėmesį skiriant ankstyvojo amžiaus vaikų (vaikai nuo gimimo iki 3 metų amžiaus) ugdymui, negalia turintiems mokiniams ir kitiems mokiniams pavėžėti iki ir iš ugdymo įstaigos lengvai pritaikomų transporto priemonių įsigijimą¹ bei visos dienos mokyklos erdvių sukūrimą ir pritaikymą ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio bei pagrindinio ugdymo programas vykdančiose švietimo įstaigose². Priemonės remiama veikla sudarys sąlygas didinti galimybes visiems gauti ugdymo paslaugas, gauti visos dienos mokyklos paslaugas bei mažinti atskirtį (taip pat ir dėl negalios).

Priemonės projektų galimi pareiškėjai, vykdytojai ir partneriai, vadovaujantis regioninės pažangos priemonės Nr. 12-003-03-01-23 (RE) „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“ finansavimo gairių³ (toliau – priemonės „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“ finansavimo gairės) nuostata, kad projektų veiklos gali būti vykdomos ikimokyklinio ir (ar) bendrojo ugdymo programas vykdančiose valstybės ir (ar) savivaldybių švietimo įstaigose, bei įvertinus problemų mastą viešojo sektoriaus švietimo įstaigose, yra

¹ Vadovaujantis Regioninės pažangos priemonės Nr. 12-003-03-01-23 (RE) „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“ finansavimo gairėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1542 „Dėl regioninės pažangos priemonės Nr. 12-003-03-01-23 (RE) „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“ finansavimo gairių patvirtinimo“.

² Vadovaujantis Regioninės pažangos priemonės Nr. 12-003-03-02-17 (RE) „Plėtoti įvairialypį švietimą vykdančios visos dienos mokyklų veiklą“ finansavimo gairėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. V-1637 „Dėl regioninės pažangos priemonės Nr. 12-003-03-02-17 (RE) „Plėtoti įvairialypį švietimą vykdančios visos dienos mokyklų veiklą“ finansavimo gairių patvirtinimo“.

³ Regioninės pažangos priemonės Nr. 12-003-03-01-23 (RE) „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“ finansavimo gairės, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1542 „Dėl regioninės pažangos priemonės Nr. 12-003-03-01-23 (RE) „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“ finansavimo gairių patvirtinimo“.

savivaldybių administracijos ir viešieji juridiniai asmenys, veikiantys švietimo srityje (bendrojo ugdymo mokyklos, ikimokyklinio ugdymo įstaigos).

V SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PROJEKTŲ ATRANKA

Pažangos priemonės veiklos – padidinti ugdymo prieinamumą ir plėtoti visos dienos mokyklų veiklą – projektus pasirinkta atrinkti planavimo būdu, vadovaujantis Strateginio valdymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl strateginio valdymo metodikos patvirtinimo“, 135.2 papunkčiu. Planavimo būdas pasirinktas, nes planuojamais įgyvendinti projektais įgyvendinamos Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytos funkcijos ir veiklos, jie priskirtini savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, jais tiesiogiai prisidedama prie regioninių pažangos priemonių Nr. 12-003-03-01-23 (RE) „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtų patiriančiams vaikams“ ir Nr. 12-003-03-02-17 (RE) „Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą“ siekiamų rezultatų pasiekimo bei siekiant pasiekti kuo didesnius priemonių rezultatus.

Projektų atrankos kriterijai priemonės projektams nenustatomi.

VI SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS PRISIDĖJIMAS PRIE HORIZONTALIŲJŲ PRINCIPŲ ĮGYVENDINIMO

Lentelė Nr. 1

Eil. Nr.	Horizontalieji principai (toliau – HP)	Informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie HP
1.	Darnaus vystymosi	<p>Pagal priemonę planuojamuose projektuose nėra numatoma veiksmų, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principui įgyvendinti.</p> <p>Pagal priemonę planuojamuose projektuose numatoma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. modernizuojant esamą infrastruktūrą – laikytis aplinkos apsaugą ir statybas reglamentuojančių teisės aktų. Taip pat numatoma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme; 2. imtis priemonių sumažinti triukšmą, dulkių ir teršalų išmetimą vykdant statybos ar priežiūros darbus; 3. įsigyjama įranga atitiks efektyvumo, tvarumo, ilgaamžiškumo reikalavimus pagal Direktyvą 2009/125/EC ir Direktyvą 2011/65/EU. <p>Priemonės projektais, kuriais planuojamos universalus dizaino elementų ir kitų inžinerinių priemonių įrengimo bendrojoje ugdymo mokyklose, naujų ikimokyklinio ugdymo vietų kūrimo, dėmesį skiriant ankstyvojo amžiaus vaikų ugdymui, investicijos, numatoma:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kuriant naują infrastruktūrą – užtikrinti, kad kuriama infrastruktūra atitiktų statybos techninių reglamentų bei kitų teisės aktų reikalavimus, susijusius su šiltnamio efekto sukėliančių dujų emisija, ir atitiktų beveik energijos nenaudojančių pastatų projektavimo, statybos ir eksploatacijos (angl. <i>Nearly Zero Energy Building, NZEB</i>) standartą;

Eil. Nr.	Horizontalieji principai (toliau – HP)	Informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie HP
		<p>2. kuriant naują ar modernizuojant esamą infrastruktūrą, svarstyti rekomendaciją naudoti žaliąją infrastruktūrą – augmeniją ir kitus pastatų dizaino / apželdinimo sprendinius, kurie sumažintų energijos (kondensavimo) poreikius;</p> <p>3. užtikrinti 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/844 reikalavimų, perkeltų į Lietuvos Respublikos teisės aktus, reguliuojančius pastatų energetinio efektyvumo ir statybos reikalavimus, susijusių su energetiniu pastatų efektyvumu, laikymąsi (numatoma paslaugų įsigijimo ir kt. dokumentuose);</p> <p>4. pastatų projektus ir statybos metodus paremti efektyvia analize atsižvelgiant į ISO 20887:2020 „Pastatų ir civilinės inžinerijos darbų tvarumas. Išmontavimo ir pritaikymo projektavimas. Principai, reikalavimai ir gairės“ standartą. Planuojama svarstyti skatinimą, naudoti pakartotinai panaudojamas medžiagas;</p> <p>5. mažiausiai 70 proc. (pagal svorį) nepavojingų statybinių ir griovimo atliekų (išskyrus natūraliai atsirandančias medžiagas, nurodytas Europos sąrašo 17 05 04 kategorijoje) 2000/532 / EB), statybvietėje susidarančių atliekų parengti pakartotiniam naudojimui, perdirbimui ir kitoms medžiagų panaudojimo galimybėms, įskaitant užpildymo operacijas, naudojant atliekas kitoms medžiagoms pakeisti, laikantis atliekų hierarchijos ir Europos Sąjungos statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo;</p> <p>6. operatoriai privalės riboti atliekų susidarymą procesuose, susijusiuose su statyba ir griovimu, laikydamiesi Europos Sąjungos statybos ir griovimo atliekų tvarkymo protokolo (angl.k. <i>EU Construction and Demolition Waste Management Protocol</i>) ir atsižvelgdami į geriausius prieinamus metodus bei naudodami selektyvų griovimą, kad būtų galima pašalinti ir saugiai tvarkyti pavojingas medžiagas ir palengvinti pakartotinį perdirbimą. Statybinės atliekos Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka numatoma perduoti atliekų tvarkytojams, turintiems teisę tvarkyti tokias atliekas.</p> <p>Priemonės projektais, kuriais planuojamos negalios turintiems mokiniams ir kitiems mokiniams pavėžėti iki ir iš ugdymo įstaigos lengvai pritaikomų transporto priemonių įsigijimo investicijos, numatoma:</p> <p>1. įsigyti tikslines transporto priemones, kurios bus varomos elektra ar vandeniliu, biodujomis, pagamintomis iš žaliavų, atitinkančių teisės aktuose, įgyvendinančiuose 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/2001 (RED II) dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (toliau – Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 (RED II)), nustatytus reikalavimus, arba hibridinės. Biodujomis, pagamintomis iš žaliavų, atitinkančių teisės aktų, įgyvendinančių Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/2001 (RED II), nustatytus reikalavimus, varomos arba hibridinės (elektra / benzinas, elektra / dyzelinas) transporto priemonės turi būti ne žemesnio nei EURO VI-E standarto, kuris reglamentuoja teršalų išmetimą iš sunkiųjų transporto priemonių. Šis</p>

Eil. Nr.	Horizontalieji principai (toliau – HP)	Informacija apie pažangos priemonės prisidėjimą prie HP
		<p>reikalavimas bus įrašytas transporto priemonių pirkimo dokumentuose, paslaugų įsigijimo ir kituose dokumentuose;</p> <p>Įsigyjamos tikslinės transporto priemonės.</p> <p>2. Padangos atitiks aukščiausios klasės padangoms taikomus išorinio riedėjimo triukšmo reikalavimus ir dviejų aukščiausių klasių padangoms taikomą riedėjimo varžos koeficientą (darantį įtaką energijos vartojimo efektyvumui), nustatytą 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/740 dėl padangų ženklavimo pagal degalų naudojimo efektyvumą ir kitus parametrus, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1369 ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1222/2009), kurį taip pat galima patikrinti Europos gaminių energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo duomenų bazėje (EPREL).</p>
2.	Inovatyvumo (kūrybingumo)	Įgyvendinant priemonę nebus tiesiogiai prisidedama prie inovatyvumo (kūrybingumo) horizontaliojo principo įgyvendinimo.
3.	Lygių galimybių visiems	<p>Pagal priemonę planuojamuose projektuose nėra numatoma apribojimų, kurie turėtų neigiamą poveikį lygių galimybių ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, šitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos ar kitais pagrindais principui įgyvendinti.</p> <p>Priemonės projektais, kuriais planuojamos universalios dizaino elementų ir kitų inžinerinių priemonių įrengimo bendrojoje ugdymo mokyklose, naujų ikimokyklinio ugdymo vietų kūrimo, dėmesį skiriant ankstyvojo amžiaus vaikų ugdymui, ir kuriais planuojamos negalią turintiems mokiniams ir kitiems mokiniams pavėžėti iki ir iš ugdymo įstaigos lengvai pritaikomų transporto priemonių įsigijimo investicijos, numatoma įgyvendinti priemones sukurtos ar pagerintos infrastruktūros prieinamumo visiems reikalavimui užtikrinti.</p>

VII SKYRIUS IŠANKSTINĖS SĄLYGOS

Priemone planuojamoms regioninėms pažangos priemonėms Nr. 12-003-03-01-23 (RE) „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“ ir Nr. 12-003-03-02-17 (RE) „Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą“ išankstinės sąlygos 2022–2030 metų regionų plėtros programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 713 „Dėl 2022–2030 metų regionų plėtros programos patvirtinimo“ nenustatytos.

VIII SKYRIUS PAŽANGOS PRIEMONĖS STEBĖSENOS RODIKLIAI

Priemonės rezultato ir veiklų produkto rodikliai:

➤ universalaus dizaino elementų ir kitų inžinerinių priemonių įrengimo bendrojo ugdymo mokyklose, naujų ikimokyklinių ugdymo vietų kūrimo, dėmesį skiriant ankstyvojo amžiaus vaikų ugdymui, negalią turintiems mokiniams ir kitiems mokiniams pavėžėti iki ir iš ugdymo įstaigos lengvai pritaikomų transporto priemonių įsigijimo investicijoms pasirinkti, vadovaujantis priemonės „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“ finansavimo gairėmis;

➤ visos dienos mokyklos erdvių sukūrimo ir pritaikymo ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio bei pagrindinio ugdymo programas vykdančiose švietimo įstaigose, investicijoms pasirinkti vadovaujantis Regioninės pažangos priemonės Nr. 12-003-03-02-17 (RE) „Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą“ finansavimo gairėmis⁴ (toliau – priemonės „Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą“ finansavimo gairės).

Lentelė Nr. 2

Pažangos priemonės veiklų produkto rodikliai							
Veiklos pavadinimas	Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas, matavimo vienetas	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur		Siektinis rodiklio reikšmės		Siektinis rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas
			Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (metai)	Galutinė reikšmė (metai)	
1	2	3	4	5	6	7	8
Padidinti ugdymo prieinamumą ir plėtoti visos dienos mokyklų veiklą	P.B.2.0067	Naujos arba modernizuotos švietimo infrastruktūros mokymo klasių talpumas, asmenys	10 419 756,81	8 662 590,96	0 (2024)	10 499 (2028)	Siektina rodiklio reikšmė nustatyta, vadovaujantis stebėsenos rodiklio aprašymo kortelėje pateiktu paaiškinimu, kaip apskaičiuojama projekto rodiklio siektina reikšmė, pagal savivaldybių pateiktą informaciją apie projektų planuojamas įgyvendinti priemonių „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“ ir „Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos

⁴ Regioninės pažangos priemonės Nr. 12-003-03-02-17 (RE) „Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą“ finansavimo gairės, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. V-1637 „Dėl regioninės pažangos priemonės Nr. 12-003-03-02-17 (RE) „Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą“ finansavimo gairių patvirtinimo“.

							mokyklų veiklą“ finansavimo gairių finansuojamas veiklas.
P.S.2.1025	Mokyklos, kuriose buvo įdiegtos universalus dizaino ir kitos inžinerinės priemonės pritaikant aplinką asmenims, turintiems negalią, skaičius	7 715 820,39	6 364 245,36	0 (2024)	15 (2028)		Siektina rodiklio reikšmė nustatyta, vadovaujantis stebėsenos rodiklio aprašymo kortelėje pateiktu paaiškinimu, kaip apskaičiuojama projekto rodiklio siektina reikšmė, pagal savivaldybių pateiktą informaciją apie projektų planuojamas įgyvendinti priemonės „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“ finansavimo gairių finansuojamas veiklas.
P.B.2.0066	Naujos arba modernizuotos vaikų priežiūros infrastruktūros mokymo klasių talpumas, asmenys	4 389 341,18	3 520 000,00	0 (2024)	287 (2028)		Siektina rodiklio reikšmė nustatyta, vadovaujantis stebėsenos rodiklio aprašymo kortelėje pateiktu paaiškinimu, kaip apskaičiuojama projekto rodiklio siektina reikšmė, pagal savivaldybių pateiktą informaciją apie projektų planuojamas įgyvendinti priemonių „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“ ir „Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą“ finansavimo gairių finansuojamas veiklas.
P.S.2.1024	Sukurtų naujų ikimokyklinio ugdymo vietų skaičius	4 389 341,18	3 520 000,00	0 (2024)	187 (2028)		Siektina rodiklio reikšmė nustatyta, vadovaujantis stebėsenos rodiklio aprašymo kortelėje pateiktu paaiškinimu, kaip apskaičiuojama projekto rodiklio siektina reikšmė, pagal savivaldybių pateiktą informaciją apie projektų planuojamas įgyvendinti priemonės „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“ finansavimo gairių finansuojamas veiklas.
P.S.2.1029	Tikslinės transporto priemonės, skaičius, skaičius	882 229,71	705 754,64	0 (2024)	4 (2027)		Siektina rodiklio reikšmė nustatyta, vadovaujantis stebėsenos rodiklio aprašymo kortelėje pateiktu paaiškinimu, kaip apskaičiuojama projekto rodiklio siektina reikšmė, pagal savivaldybių pateiktą informaciją apie projektų planuojamas įgyvendinti priemonės „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“ finansavimo gairių finansuojamas veiklas.

Lentelė Nr. 3

Pažangos priemonės rezultato rodikliai					
Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas,	Pradinė rodiklio	Rodikliui pasiekti planuojama panaudoti pažangos lėšų suma, Eur	Siektinos rodiklio reikšmės	Siektinos rodiklio reikšmės nustatymo pagrindimas

	matavimo vienetas	reikšmė (metai)	Iš viso	Iš jų ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir valstybės biudžeto lėšų suma	Tarpinė reikšmė (metai)	Galutinė reikšmė (metai)	
1	2	3	4	5	6	7	8
R.B.2.2071	Naujos arba modernizuotos švietimo infrastruktūros naudotojų skaičius per metus, naudotojai per metus	10 426 (2021)	10 419 756,81	8 662 590,96	10 426 (2024)	10 288 (2029)	Siektina rodiklio reikšmė nustatyta, vadovaujantis stebėsenos rodiklio aprašymo kortelėje pateiktu paaiškinimu, kaip apskaičiuojama projekto rodiklio siektina reikšmė, pagal savivaldybių pateiktą informaciją apie projektų planuojamas įgyvendinti priemonių „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“ ir „Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą“ finansavimo gairių finansuojamas veiklas.
R.S.2.3026	Mokyklų, kuriose buvo įdiegtos universalaus dizaino ir kitos inžinerinės priemonės, aplinką pritaikant asmenims, turintiems negalią, dalis nuo visų mokyklų, procentas	12,6 (2021)	7 715 820,39	6 364 245,36	12,6 (2024)	20,2 (2028)	Siektina rodiklio reikšmė nustatyta, vadovaujantis stebėsenos rodiklio aprašymo kortelėje pateiktu paaiškinimu, kaip apskaičiuojama projekto rodiklio siektina reikšmė, pagal savivaldybių pateiktą informaciją apie projektų planuojamas įgyvendinti priemones „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“ finansavimo gairių finansuojamas veiklas.
R.B.2.2070	Naujos arba modernizuotos vaikų priežiūros infrastruktūros naudotojų skaičius per metus, naudotojai per metus	88 (2021)	4 389 341,18	3 520 000	88 (2024)	277 (2029)	Siektina rodiklio reikšmė nustatyta, vadovaujantis stebėsenos rodiklio aprašymo kortelėje pateiktu paaiškinimu, kaip apskaičiuojama projekto rodiklio siektina reikšmė, pagal savivaldybių pateiktą informaciją apie projektų planuojamas įgyvendinti priemonių „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtį patiriantiems vaikams“ ir „Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą“ finansavimo gairių finansuojamas veiklas.
R.S.2.3030	Vaikų, pasinaudojusių	0 (2021)	882 229,71	705 754,64	0 (2024)	91 (2029)	Siektina rodiklio reikšmė nustatyta, vadovaujantis stebėsenos rodiklio aprašymo kortelėje pateiktu

	pavėžėjimo paslaugomis naujai įsigytais transporto priemonėmis, asmenys per metus						paaikškinimu, kaip apskaičiuojama projekto rodiklio siektina reikšmė, pagal savivaldybių pateiktą informaciją apie projektą planuojamas įgyvendinti priemonės „Padidinti ugdymo prieinamumą atskirtų patiriančioms vaikams“ finansavimo gairių finansuojamas veiklas.
R.S.2.3027	Mokinių, besinaudojančių sukurta visos dienos mokyklos infrastruktūra, skaičius (asmenys per metus)	0 (2021)	2 703 936,42	2 298 345,60	0 (2024)	2 308 (2029)	Siektina rodiklio reikšmė nustatyta, vadovaujantis stebėsenos rodiklio aprašymo kortelėje pateiktu paaikškinimu, kaip apskaičiuojama projekto rodiklio siektina reikšmė, pagal savivaldybių pateiktą informaciją apie projektą planuojamas įgyvendinti priemonės „Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą“ finansavimo gairių finansuojamas veiklas.

Regiono plėtros tarybos administracijos direktorė

Simona Stočkienė